

UTKAST

7. mars 1989

FORTROLIG

i h.t. Beskyttelsesinstruksen,
jfr. offentlighetslovens

§ nr.

23
FORTROLIG

(Den første uoffisielle
oversettelse. Trenger
språklig bearbeiding)

Utkast til erklæring som skal sendes ut
etter toppmøtet i EFTA

- (1. Vi, regjeringssjefene i medlemsstatene i Det europeiske frihandelsforbund, møttes i Oslo 14. og 15. mars 1989 for å drøfte EFTAs bidrag til europeisk integrasjon, forbindelsene mellom EFTA-landene og Det europeiske fellesskap, og EFTAs målsettinger i global sammenheng.
2. Vi bekrefter på nytt vår oppslutning om europeisk integrasjon. Vi tror at den politikk og det internasjonale samarbeid som føres av EFTA-landene, utgjør et vesentlig bidrag til politisk og sosial stabilitet i Europa. Vi er derfor overbevist om at den betydelige integrasjon mellom EFTA- og EF-landenes økonomier styrker Europa og øker velstand.
3. Vi hilser velkommen EFs bestrebelser på å utdype integrasjonen ved å gjennomføre sitt indre marked innen 1992. Vårt samarbeid med Det europeiske fellesskap er grunnlagt på en felles kulturarv, fastholdelse av de grunnleggende verdiene demokrati og menneskerettigheter, geografisk nærhet og en stor grad av gjensidig avhengighet innen industri, handel og teknologisk utvikling. Vi deler troen på at fri handel og åpne markeder er av avgjørende betydning for gjennomføringen av vårt arbeid for å fremme økonomisk utvikling og full sysselsetting. Vi er forberedt på å forene våre ressurser med Det europeiske fellesskap for å bedre våre borgeres velferd.
4. Vi bekrefter på nytt de målsettinger som ble fastlagt i Stockholm-konvensjonen og i Frihandelsavtalene samt vårt og Det europeiske fellesskaps felles forpliktelse i Luxembourg-

erklæringen fra 1984 om å opprette et enhetlig og dynamisk europeisk økonomisk rom (EES), som skal bestå av alle medlemsland i EFTA og EF.

5. Når vi ser på det vi har oppnådd så langt, er det gledelig at vi har gjort framskritt med hensyn til å fjerne hindre for den frie bevegelse av industrivarer. Tollsatser og kvantitative restriksjoner er opphevet, opprinnelsesregler og tollprosedyrer er blitt forenklet. Det er gjort vesentlige framskritt med hensyn til tekniske forskrifter så vel som sikkerhets- og helsestandarder. Denne utviklingen har styrket våre allerede nære handelsforbindelser og befestet at EF og EFTA er hverandres viktigste handelspartnere.

6. I tillegg har vårt samarbeid blitt utvidet til å omfatte forskning og utvikling, og forhandlinger som tar sikte på liberalisering av handel med tjenester, er i gang. Arbeidet går framover innen utdanning og miljøvern, og blir gradvis utvidet til kapitalbevegelser og aspekter ved den frie bevegelse av personer. På noen områder har imidlertid dette utvidede samarbeid ikke helt innfridd våre ambisjoner og forventninger.

7. Sammen med EF står vi overfor den felles utfordring om å skape det europeiske økonomisk rom. Det arbeidet som er påbegynt ved den felles Luxembourg-erklæring, går i riktig retning. Imidlertid tar vi sikte på å styrke ytterligere vårt spesielle forhold til EF på grunnlag av en balanse mellom rettigheter og forpliktelser. Vi erkjenner derfor at det er behov for økt innsats og ytterligere virkemidler ("instruments"), og vi ønsker å undersøke spørsmålet om hvilken ramme som er hensiktsmessig for å nå dette mål.

8. I denne sammenheng hilser vi velkommen Det europeiske råds erklæring fra møtet på Rhodos, der Fellesskapet ga uttrykk for ønske om å styrke og utvide forbindelsene med EFTA-landene, og uttalelsen fra det spanske formannskap om å se på forholdet mellom EFTA og EF som en prioritet. Vi setter pris på initiativet fra Kommisjonen formann, Jacques Delors, i Europaparlamentet 17. januar, der han oppfordret til åpen og omfattende dialog om omfanget av og den institusjonelle ramme for det nærmere

samarbeidet med EFTA-landene.

9. Vi reagerer positivt på Delors' oppfordring ("initiative") og erklærer at vi er rede til, sammen med EF, å undersøke måter for å komme fram til et mer strukturert fellesskap, med felles beslutningsprosesser og administrative institusjoner, slik at vårt samarbeid kan bli mer effektivt.

10. Vi forventer at det forestående EFTA-EF ministtermøte den 20. mars i Brussel vil starte en prosess som åpner for samtaler i den nærmeste framtid om formen for og omfanget av det framtidige samarbeid mellom EFTA-landene og Fellesskapet.

(11. Vi ser for oss at det spesielle forholdet til EF styrkes ytterligere på grunnlag av balanse mellom rettigheter og forpliktelser, som skal føre fram til full deltagelse i substansen når det gjelder det indre marked, herunder fri bevegelse av varer, tjenester, kapital og personer.)

(11. I vårt arbeid med å skape et dynamisk og enhetlig EES, tar vi sikte på å styrke ytterligere det spesielle forholdet til Det europeiske fellesskap, ved å utvide og utdype samarbeidet mellom EFTA og EF parallelt med at EFs indre marked gjennomføres. Vi vil derfor ikke utelukke noe område fra vår framtidige dialog med EF.)

(11. Vi ser for oss at forhandlinger vil kunne føre fram til en så fullstendig realisering som mulig av den frie bevegelse av varer, tjenester, kapital og personer, med sikte på å skape et dynamisk og enhetlig europeisk økonomisk rom. For å oppnå dette, er vi villige til å undersøke ulike muligheter (herunder en tollunion) og måter å styrke de institusjonelle forbindelser mellom EFTA-landene og EF på.)

12. Vi ser betydelige gjensidige fordeler ved å videreutvikle samarbeidet innen områder utover programmet for det indre marked. Vi ville særlig ta sikte på:

- bred deltagelse av forskningsmiljøene og industrien i EFTA-landene i Fellesskapsprogrammene for forskning og

utvikling, / noe som vil være et vesentlig bidrag til å forbedre europeisk industris konkurranseevne, /

- utvidet samarbeid innen utdanning, slik at fri utveksling av studenter, lærere og forskere gjøres lettere og at det oppnås gjensidig godkjenning av eksamener og vitnemål,
- løsninger av regionale og globale miljøproblemer ved å samle ressurser og samordne tiltak over hele Europa. Vi deler det syn at målsettinger i forbindelse med økonomisk integrasjon i Europa må bringes i samsvar med den grunnleggende målsetting om å bevare miljøet. Vi er forberedt på å samarbeide med Det europeiske fellesskap når det gjelder å finne fram til nye virkemidler ("instruments") som kan effektivisere våre tiltak.
- utvidede konsultasjoner innen økonomisk politikk og pengepolitikk.

13. Vi deler det syn at utvidet økonomisk samarbeid må ledsages av opprettelsen av et borgernes Europa og framskritt (ved å øke oppmerksomheten) med hensyn til den sosiale dimensjon ved integrasjon, som skal oppnås i fullt samarbeid med arbeidslivets parter.

14. For å fremme integrasjon og oppnå balanserte løsninger i et enhetlig europeisk økonomisk rom, ser vi for oss at informasjon om lovgivning som er under utarbeiding, utveksles på et tidlig tidspunkt, at etablerte konsultasjonsprosedyrer benyttes, og at gjensidig godkjenning av likeverdig lovgivning og felles beslutningsprosesser sikres. Dette bør underbygges av like effektive og pålitelige overvåkings- og håndhevelsesprosedyrer og felles mekanismer for bileggelse av tvister.

15. Vi understreker at vårt forsøk på å oppnå et mer strukturert forhold ikke må begrense vår felles beslutning om å gå videre med vårt nåværende samarbeidsprogram.

16. Vi er klar over at hvert enkelt EFTA-land er helt selvstendig med hensyn til bilaterale initiativ og forhandlinger

med EF i henhold til dets særskilte mål og interesser.

17. Vi anser EFTA som vår viktigste plattform for multilaterale forhandlinger med EF, og gir vårt samtykke til å intensivere samarbeidet i EFTAs regi på alle områder i forbindelse med EES. Vi vil ta de nødvendige skritt for å styrke EFTAs beslutningsprosess og samlede forhandlingsevne. Vi vil også styrke metodene for å overvåke og håndheve traktatforpliktelser, for å sikre at traktatene anvendes og fortolkes samstemt og enhetlig i hele EES.

18. Videre er det vårt mål å styrke det interne samarbeidet i EFTA, blant annet ved (et fast tidsskjema for) full liberalisering av handelen med fisk innen EFTA.

19. Vi understreker at vi har til hensikt å styrke og forbedre ytterligere det multilaterale handelssystem og å bekjempe alle former for proteksjonisme. For dette formål lover vi vår aktive og konstruktive støtte til GATT-forhandlingene, og vi framhever det komplementære i europeiske integrasjonsbestrebelser med Uruguay-rundens målsetting om global liberalisering. Vi er bekymret for den nåværende situasjon i GATT-forhandlingene, og håper at hindringene i arbeidet med å fastsette nye og mer effektive regler for global handel snart kan fjernes.

20. Vi vil også fortsatt legge vekt på utviklingslandenes behov for å bli bedre integrert i det åpne multilaterale system, ettersom vi erkjenner vårt ansvar med hensyn til å bidra til disse landenes utvikling, herunder å finne en løsning på gjeldsproblemet. Vi lover å gjøre alt vi kan for å opprettholde og om mulig lette markedsadgangen til våre land for import fra utviklingsland, særlig fra de minst utviklede land.

21. Vi legger stor vekt på Europarådets arbeid for å fremme nærmere europeisk samarbeid, særlig innen menneskerettigheter, utdanning, kultur og sosiale forhold. I tillegg vil vi fortsatt legge vekt på samarbeidet mellom de industrialiserte land innen OECD.

22. Vi vil gi uttrykk for vår fulle støtte til restrukturerings- og liberaliseringsprosessen i Jugoslavias økonomi, og innbyr representanter for Jugoslavia til å delta i det felles arbeid for å finne fram til måter å utvikle vårt samarbeid på.

23. Vi er glade for den vellykkede avslutningen av Wien-konferansen om sikkerhet og samarbeid i Europa, og vi lover å gi vår fulle støtte til oppfølgings-tiltakene. I denne sammenheng merker vi oss med interesse de politiske og økonomiske reformene i Øst-Europa, og gir uttrykk for håp om at denne utvikling vil skape grunnlag for nærmere handelsforbindelser og andre økonomiske forbindelser. Vi framhever den rolle Den økonomiske kommisjon for Europa spiller som et multilateralt forum for drøftelse av viktige temaer av felles interesse med landene i Øst-Europa.)